

جاڭا دامۇ ۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا دامۇ ارناسن قالىپتاستىرىپ، ەكونومىكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۇن، باياندى ىلگەرلىكتۈ كەرەك

(باسى 1- بەتتە)

نانتۇڭ چاڭجىياڭ وزەنىنىڭ تەڭىز- گە قۇيار اۋزىنىڭ سولتۇستىك جىبەگىنە ورنالاسقان، ”وزەن – تەڭىز قاقپاسى“ دەگەن اتى بار. قالارايونىنىڭ وڭمۇس- تىك بولگىنىدەگى بېيجىياڭ ۇڭغىرنىڭ وزەن ايدىنى كەڭ، ۇشى – قىيرىنا كوز جەتپەيدى، خۇاڭخې تاۋى، ما – ان تاۋى، لاڭشان تاۋى، جېانشان تاۋى، جۇنشان تاۋى سىياقتى 5 تاۋ وزەنگە چاقىن جەردە قاسقايتىپ تۇر، بار الپ جاسىل جەلدەك جامىلعان، وزەن جاعالا- ۇنىداعى 14 كىلومەتىرلىك جەلى چاڭجىياڭ- نىڭ نانتۇڭ بولگىنىدەگى ماڭغزى دەكو- لوگياللىق ىشكى الابى جانە قالار دامۇنىڭ ماڭغزى سۇ قاينارى.

11 – ايدىڭ 12 – كۇنى تۇستەن كەيىن شي جىنپىڭ ۇشان ۇڭغىرنىڭ بېيجياڭ اۋماعىنا كەلىپ، ۇشاننىڭ جانە وزەن جاعالاۋىنداعى وڭەرلەردىڭ ەكو- لوگياسىن قالىپنا كەلتىرۇ، قوروعاۋ، چاڭجىياڭ سۇ الابىنىدا اۋلاۋعا تىسىم سالۇدى، اۋلاۋدى توقتاتۇدى اتقارۇ سىياقتى جاعدايلار جوينىدەگى تاننىستىرۇ- دى تىڭداپ، نانتۇڭنىڭ ەكولوگىيالىق جاسلى ەدالىز قۇرۇ ەدىسىن تۇراقتاد- دىردى. وسىدان سوڭ شي جىنپىڭ وزەندى جاعالاي جايباۋ ُجۇرۇپ بېيجياڭنىڭ ەكولوگىيالىق ورتاسىن كوزدەن كەشىرىپ، جەرگىلىكتى ورنىد- نىڭ چاڭجىياڭنىڭ تومەنگى اعار سۇ جاعا- لاۋى ورتاسىن جالبى بەتتىك جونغە سالۇدى نلگەرلىكتۇ جاعايدىن كەچجىي – تەكجەيبىلى ۇعىستى. شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسار ىرپىتەدى: ەكولوگىيالىق ورتا ۇسىنىلمى قىيسىنىز سۇنىسىم، ۇنىمىسىز ۇسىنىلمە مەمس، قايتا ەكونومىكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۇنا، باياد- دى دامۇعا قاتنىستى نەگىزدىك سىياتتى، سىترانەگىيالىق سىياتتى ۇسىنىلىم. جاڭا دامۇ ۇستانىمەن باتلى دايەكتىلەندىرىپ، دامۇ تاسىلىندە بۇرىلىس جاساپ، دامۇ وي جەلىسىن جاقسارتىپ، ەكولوگىيالىق ونىمىدىلىك پەن ەكونومىيالىق، قوعام- دىق ونىمىدىلىكتىڭ ۇزارا بىرلىگىن جۇ- زەگە اسىرىپ، ەكولوگىيانى الدىمەن وپ- لاساتىن، جاسىل دامپتىن جاڭا جولەپن ُجۇرىپ، چاڭجىيانىڭ ەكونومىيالىق بەلدەۋىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇنا، با- ياندى دامۇنا پارەمەندى ترەك ازىرلەۋ كەرەك.

وزەن جاعالاۋىندا سەيىل – سەرۇەن قۇرىپ جۇرگەن قالار تۇرعىندا- رى باساس شۇجىبدىڭ كەلگەندىگىن كورىپ، باس شۇجىگە جاپا – تارماعاي امانداستى. شي جىنپىڭ كوپشىلىكپەن ئىق- لاستى تۇردە اڭگەمەلەسىپ، كوپشىلىككە بىلاي دەدى: 40 نەشە جىلدىڭ الدىنىدا مەن ۇشان وڭىرىنە كەلگەنمەن، بۇل ارا- نىڭ ايبىنىدى وزەن ايدىنىى ەرەكشە ترەڭ اسەر قالىدىردى. بۇل رەت كەل- گەننەمدە جونگە سالۇ ارقىلى بۇرىنقى لاس، بىلىققان، ناشار ورتادا وراسان زور وزگەرىس تۇىلىپ، ادامدار كەتكە- سى كەلمەيتىن بېيجياڭ ەكولوگىيالىق باق- شاسىنا اينالغاندىغىن كوردىم. كوپشىلىك- نىڭ وسىنداي قالادا تۇرمىس كەشىرۋى وتە باقتىتى ُسى، باقتتى سىزدەر بىرگە كۇرەس جۇرگىزىپ، ۇز قولدارىڭىزبەن جاراتتىڭىزدار. شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: قالار — وسىزامانداۋ- دىڭ ماڭغزى دانەكەرى ۇارى ادامدار ەڭ جىببى ورنالاسقان، لاس زاتتاردىڭ شىعارلۇى ەڭ شوغىرلى جەر. ادام مەن تايىبعات جاراسىمدى بىرگە ۇمىر سۇرگەن وسىزامانداۋدى قۇرىپ شىعۇدا، ُسىوز جوق، قالانىڭ ەكولوگىيا- لىق ورتاسىن قورعاۋدى اناعۇرلىم كور- نەكتى ورىنعا قويىپ، قالانىڭ ۇنىد- رىس كەڭىستىگىن، تۇرمىس كەڭىستت- گىن، ەكولوگىيا كەڭىستىگىن ىلمىي ۇيلە- سىمدى جويىلاپ، قالانىڭ ۇنىدىرىس، تۇرمىس جانە ەكولوگىيالىق ورتاسىن قورعاۋدىڭ قاتنىسىن ويداعىداي ُبىر

چاقتى تەتىپ، ۇارى ەكونومىيكانىڭ دامۇ ساپاسىن جوعارىلاتۇ، ۇارى خالىقتىڭ تۇرمىس ساپاسىن جوعارىلاتۇ كەرەك. كەزەكتە شەكارا سىرتىندا نىدەت ُالى دە ورشۇدە، ەلىمىزدىڭ سىرتتان كررۇدەن ساقتانۇ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۇدەن ساقتانۇ قىسمى ُالى وتە اۋىر. كوپشىلىكتىن نىدەتتەن ساقتانۇ – تىز- اياق بوساڭسىپتاي، نىدەتتەن ساقتانۇ – تىزگىنىدەۋدى وداييلاندىرىۋدىڭ ُتۇر- لى شارالارنى ۇزدىكىسىز تىياناقتاندە- رىپ، نىدەتتىڭ قايتىلانۇنىان باتىل ساقتانۇدى ۇمىت تەتەمەن.

ۇشان ۇڭغىرنىڭ بېيجياڭ اۋما- عنان اتتانعان سوڭ، شي جىنپىڭ نانتۇڭ مۇرالار باققاشاسنا كەلىپ قىزمەت تەكسەرپ، تەكسەرۇ – زەرەتتۇ جۇرگىزدى. جاڭ جىيان — ەلىمىزدىڭ تايابۇ زامانىعى اىگىلى كاسپىكەرى، پەدا- گوگى، جۇڭگونىڭ تايابۇ زامانىعى ۇلتتىق ونىەر كاسپىنىڭ گۇلدەنۇنىنە، وقۇ – اعارتۇ جانە قوعامدىق الەۋمەتتىك يىگىلىك سىتىرىنىڭ دامۇنىا ماڭغزىدى ۇلەسى قوسقان. ول قۇرعان نانتۇڭ مۇرالار باققاشى ەلىمىزدەگى العاشقى الەۋمەتتىك مۇراجاي، قازىر تارىخىي مادەني ەس- كەرتكىش، سالت – سانا بۇيمىدارى، جا- راتىلىستىق ۇلگى سىياقتى 50 مىڭنان استام بۇيىم ساققالعان. شي جىنپىڭ مۇرالار باققاشاسنىڭ تارىخىي قۇرىلىستا- رىن زەر سالار كوردى ۇارى جاڭ جىياننىڭ بايىرىى تۇراعى كورمە ۇينە كىرىپ، جاڭ جىياننىڭ شارۇاشلىق قۇرۇ، وقۇ – اعارتۇدى دامىتۇ، قوعامدىق الەۋمەتتىك يىگىلىك سىتىرىن جۇرگىزۇ جاعدايلارنى باقىلىك سىتىرىن جۇرگىزۇ جاعدايلارنى ۇسىنىپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ كاسپى- كەرلەردىڭ وتانىشلىدىق سۇبىسپەنشىلد- گىن، قوعامدىق جاۋاپكەرلىشىگىن، كۇ- رەسكەرلىك رۇخىن جەتىلدىرۇ سىياقتى جاعدايلار جوينىدەگى تاننىستىرۇدى تىگ- دادى. شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسار دا- رپىتەدى: مەن بۇل رەت جاڭ جىياننىڭ شارۇاشلىقى، وقۇ – اعارتۇ جانە قوعام- دىق الەۋمەتتىك يىگىلىك سىتىىرىن جۇرگىزۇ جاعدايلارنى ۇعىسۇ ۇششىن نانتۇڭ مۇرالار باققاشاسنا ازىناي كەلدىم. سول كەزدەگى ىشتەن داعىدارس، سىرتتان جاۋ قىسقان جاعايدار جۇڭخۇا مادەنىيەتنەن ُتالم العان زىيالى رەتىنىدە، جاڭ جىيان مەشەۋلىكتىڭ قالايىدا تايپاق جەگىزەتىد- دىگىن، شارۇاشلىق قانا وتاندى قۇتقارار

التىنىدىغىن تانىىپ جەتىپ، وزىق تەحنىيكالار مەن باسقارۇ ۇستانىمەدارىن بەلسەنە ەنگىزىپ، ناقىى سىتەپ مەملە كەتتى كورسەكتىۋدى دارپىتەپ، بەل شەشە سوكە كىرىسىپ، ُبىرسىپىرا شارۇا- شلىق، وقۇ – اعارتۇ، مەدىيىسىنا، قوعام- دىق الەۋمەتتىك يىگىلىك سىتىرىن جۇر- گىزىپ، بۇقاراعا كومەكتەسىپ، اۋىلىن باقتىقا كەنەلتتى، ول ەلىمىزدىڭ ۇلتتىق كاسپىكەرلەرنىڭ ونەگەسى. رەفورما جاساپ، ەسىك اشقانان بەرى، پارتىا مەن مەملەكەت خالىقتىق كاسپورىندار- دىڭ دامۇى مەن كاسپىكەرلەردىڭ ۇوسىپ – جەتلىۋنە تاماشا شار- ت جاعداي ازىرلەدى. خالىقتىق كاسپىكەر- لەر بايىعان سوڭ، چاقسىلاردان ونەگە لىپ، وتباسى – وتان سۇبىسپەششىلىگىن كۇشەيتىپ، قوعامدىق جاۋاپكەرلىشىك ارقالاپ، الدىمەن بايىعاندار كەيىن بايىي- تىندارعا كومەكتەسۇ رولىن ساۋلەلەندىد- رىپ، قوعامدىق الەۋمەتتىك يىگىلك ىس- تەرىننە بەلسەنە ات سالسىۇ جانە ونى جۇرگىزۇى كەرەك، باتلىدىقپەن جاڭا- لىق اشىپ، جىگەرلەنە، ايانباي شايىقا. سىپ، بىرەكەي بولۇعا قۇششىپ، جاڭا دامۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ، جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرلىكتۇ ۇششىن انا- عۇرلىم زور ۇلەسى قوسۇ كەرەك. نانتۇڭ مۇرالار باققاشى مەن جاڭ جىياننىڭ بايىرىى تۇراعىن وتانىشلىدىق تارىبە با- زاسى تەتىپ، قالىڭ خالىقتىق كاسپىكەر- لەر مەن جاستاردىڭ، ورەندەردىڭ

تارىبە ۇلۇنا، قوعامدىق جاۋاپكەرلىشىك سەزىمەدىرىن كۇشەيتۇنە، ”توروت سە- نەمدى“ بەكەمدەۋىنە مۇمكىندىك جاساۇ كەرەك.

11 – ايدىڭ 13 – كۇنى شي جىنپىڭ يياڭخۇوعا كەلىپ قىزمەت تەكسەرپ، تەكسەرۇ – زەرەتتۇ جۇرگىزدى. بايىرىى كانالدىڭ يياڭخۇو بولگى — تۇناسى كا- نالدىڭ ەڭ جەلگى ُبىر بولگى سانالا- دى، يياڭخۇو جۇڭگونىڭ بايىرىى كانالى باستالغان قالار، سونداي – اق چاڭجىياڭ ەكونومىيالىق بەلدەۋى مەن ۇلى كانال مادەنىيەتى بەلدەۋى توعىسقان قالار. كا- نالدىڭ سانۇان ەكولوگىيالىق مادەنىيەت باققاشاسىندا شي جىنپىڭ ۇلى كانال بويىد- داعى قورشاعان ورتانى رەتتەۋ – جونگە سالۇ، ەكولوگىيانى قالىپنا كەلتىرۇ جانە وسى زامانىعى سۇ تاسىمالننان ۇلگى كورسەتۇ اۋماعى قۇرىلىسى سىياقتىلار- دىڭ جاعدايى جوينىدەگى تاننىستىرۇدى تىڭدادى. سوغقى جىلداردان بەرى، بەل- گىلەمەگە قايشى سالىنغان قۇرىلىستاردى تازالاۋ، سۇ جۇيەسىن ارشۇ سىياقتى رەتتەۋ – جونگە سالۇ جۇمىستارىنان كەيىن، ەكولوگىيالىق ورتا ايتىارلىقتاي جاقساردى. شي جىنپىڭ كانالدىڭ سانۇان بولگىنىڭ جاعالاۋىنىدا جايباۋ ُجۇرىپ، كانال ەكولوگىياسى ەدالىزى قۇرىلىسىنىڭ جاعايدىن كوزدەن كەش- رىپ، ۇلى كانال مادەنىيەتىن قوروعاۋ، جالغاستىرۇ جانە ونان پايدالانۇ جاعىندا قول جەتكەن جەتىستىكتەرمەن تانىستى. شي جىنپىڭ كەمەتۇراقتا قالار تۇرعىندارد- مەن قىبالستى تۇردە اڭگىمەلەستى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: يياڭخۇو – تاماشا جەر، سۇ جاعالاي سالىنغان، سۇدىڭ ارقاسىنىدا وركەنىدەگەن، سۇبەن كوركەم بولعان جەر، مەملەكەت- نىڭ ماڭغزىدى تارىخىي مادەنىيەت اىگىلى قالاسى. سان عاسىردان بەرى، كانال ەكى جاعالاۋداعى قالالار مەن خالىققا ُئار بەرىپ كەلەدى، كانالدىڭ ەكى جا- علاۋىنىداعى خالىقتى بايۇعا باستايتىن كانال، باقتى كانالى. كوپشىلىكتىڭ ۇلى كانالدى بىرگە ويداعىداي قورعاپ، كا- نالدىڭ خالىقتى ماڭگى باقتىقا كەنەلتۇنە مۇمكىندىك جاساۋىن ۇمىت تەتەمەن. ەكولوگىيالىق وركەنىيەت قۇرىلىسى ەكو- نومييالىق، قوعامدىق دامۇعا ساپايدى، خالىق تۇرمىسىنىڭ باقتىنا ساپايدى، جاستار مەن ورەندەردىڭ اقاۋسىز ەسە- يىپ – ەر جەتۇنە ساپايدى. ەكولوگىيالىق وركەنىيەت قۇرىلىسىن كۇشەيتۇ — ەكو- نوميكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۇن ىلگەرلىكتۇدىڭ قاچىقتى تالايى، سونداي – اق قالىڭ بۇقارانىڭ ورتاق تانىمى جانە ۇنى. ۇلى كانال مادەنىيەت مۇرالارىن قورعاۋدى ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋمەن جانە ونىڭ دەڭگەيىن جوعا- رىلاتۇمەن، كانال بويىنداعى اىگىلى قالالاردى، اىگىلى قالاشتقاردى قور- عاۋمەن، قالىپنا كەلتىرۇمەن، مادەنىيەت – ساپاحتى توعىستىرا دامىتۇمەن، كانال- داعى سۇ تاسمىالىنىڭ تىببىن وزگەرتۇ- مەن، دەڭگەيىن جوعارىلاتۇمەن بىر- لىككە كەلتىرىپ، ۇلى كانال بويىنداعى وڭىرلەردىڭ ەكونومىيالىق، قوعامدىق دامۇى، خالىق تۇرمىسىنىڭ جاقسارۇى ۇششىن ُتىيمىدى شار- ت جاعداي ازىر- لەۋ كەرەك.

وسىدان سوڭ شي جىنپىڭ كولىك- پەن جىياڭدۇ سۇ يىگىلىگى تورابىنا باردى. جىياڭدۇ سۇ يىگىلىگى تورابى وڭ- تۇستىكتىڭ سۇىن سولتۇستىككە جەت- كىزۇدىڭ شىعسى جەلىسى ىنجەنەرياس- نىڭ باستاۋ كوزى، سونداي – اق قازىر ەلىمىز بويىنىشا كولىمى ەڭ ۇلكەن ەلەكتر قۇاتىمەن سورىعتۇ – سۇلاندىرۇ ىنجەنەرياسى، ازىيا بويىنىشا ەڭ ۇلكەن نانسوس ستانىياسى تورابى. شي جىنپىڭ كورمە زالنىا كەلىپ وڭتىۋستىكتىڭ سۇىن سولتۇستىككە جەتكىزۇدىڭ شىعسى جە- لىسى ىنجەنەرياسى جانە جىياڭدۇ سۇ يىگىلىگى تورابى تۇرالى ارناۋلى تاقىرىپ-

تىق فيلەدى كورپ، وڭتىۋستىكتىڭ سۇىن سولتۇستىككە جەتكىزۇدىڭ شىعسى جەلىسى ىنجەنەرياسى قۇرىلىس- نىڭ جۇرگىزىلۇ جاعدايى جوينىدەگى تا- نىستىرۇدى قۇم مودەلەپن بىرلەستىرىپ تىڭدادى. ول 4 – سۇ تارتۇ پۇكتىنە كىرىپ، سۇ سورىغىشنىڭ جۇمىس اىنالىد- مىن تەكسەردى. باقلاۋ تۇرعىرىندا قىز- مەنكىەرلەر شي جىنپىڭگە جاڭا الىنغان سۇ ۇلگىسىن كورسەتىپ، جەىرگىلىكتى ورىنىنىڭ سۇ قاينارى ُڭغىرنىڭ ەكو- لوگىياسىن قورعاۋدى كۇشەيتۇ سىياقتى جاعدايلاردى تاننىستىردى.

جىياڭدۇ سۇ يىگىلىگى تورابى كورمە سارىبىندا شي جىنپىڭ كورە ُجۇرىپ، سۇ يىگىلگى تورابىن دامىتۇ قۇرىلىسىنىڭ باردىى جانە سۇ جەتكىزۇ، سەل سارقۇ، تاسقىن سۇىن اعىزۇ، كەمە قاتىناسى، ەكولوگىيالىق ورتانى جاقسارتۇ سىياقتى فۇكتىسىيالاردىڭ جاعايدىمەن كەچجىي – تەكجەيبلى تانىستى. شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ”سولتۇستىكتە تاپشىلىق، وڭتىۋستىكتە مولشلىق“ ەلد- مىز سۇ بايلىعى ورنالاسۇنىڭ ايقىن ەرەكشەلىگى. پارتىيا مەن مەملەكەت وڭ- تۇستىكتىڭ سۇىن سولتۇستىككە جەتكىزۇ ىنجەنەرياسى قۇرىلىسىن اتقارۇدا سۇ باي- لىغىن ىلمىي تەڭگەرىپ، وڭتىۋستىك پەن سولتۇستىكتىڭ بىرەكەلى دامۇىن، باياد- دى دامۇىن جەبەۋدى ماقسات تەتىپ وتىر. وڭتىۋستىكتىڭ سۇىن سولتۇستىككە جەتكىزۇدىڭ شىعسى جەلىسى ىنجەنەريا قۇرىلىسىن ۇزدىكىسىز ىلگەرىلەتسە، جوسپار جانە قۇرىلىس جوبالارىن كەمەت- دەندىرىپ، وڭتىۋستىكتىڭ سۇىن سولا- تۇستىككە جەتكىزۇدىڭ شىعسى جەلىسى ىنجەنەرياسىن سۇ بايلىغىنىڭ جايغاسۇىن ساپالىلاندىرۇدىڭ، بۇقارانىڭ اۋىز سۇ حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇدىڭ، وزەن – كولەردىڭ ەكولوگىيالىق ورتا- سىن قالىپنا كەلتىرىدىڭ، وڭتىۋستىك پەن سولتۇستىكتىڭ ەكونومييالىق اينالىسىن بىركىلىسىزدەندىرۇدىڭ جان تامىرىنا اينالدىرىۇعا شىنپايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. وڭتىۋستىكتىڭ سۇىن سولتۇس- تىككە جەتكىزۇ ىنجەنەرياسىن اتقارۇدى

سولتۇستىك وڭىرلەردە سۇدى ۇنەمدەپ پايدالانۇمەن ُبىر تۇتاس جوسپىارلاپ، سۇ جەتكىزۇدىڭ، سۇ ۇنەمدەۋدىڭ ەكەۋىن دە مىقتى يگەرۇگە تاباندى بولىپ، ُبىر جاعىنان، سولتۇستىككە سۇ جەتكىزۇ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، ەندى ُبىر جاعىنان، سولتۇستىك وڭىرلەردىڭ ُسى جۇزىندىگىن نەگىزگە لىىپ، سۇعا قاراي قالانى ايقىنداۋعا، سۇعا قاراي كا- سىپتى ايقىنداۋعا تاباندى بولپ، سۇدى ۇنەمدەپ پايدالانۇ كىەرەك، سۇدان پايدالانۇ مولشىرىن قالاعانىشنا ۇلعايتۇعا بولمايدى. شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارپىتەدى: وڭتىۋستىكتىڭ سۇىن سولتۇس- تىككە جەتكىزۇدىڭ شىعسى جەلىسى ىت- جەنەرياسىندا قول جەتكىزگەن ەلەۋلى جەتىستىكتەردى 100 مىڭداعان قۇرىلىس- شىلاردىڭ ۇزاق ۇاقتىتق جاپالى ەڭجە- گىنەن بولە قارۇعا بولمايدى، جەلى بو- يىنان كوشىرىلگەن 400 مىڭ خالىقتىڭ وراسان زور ۇلەسىنن بولە قارۇعا بول- مايدى. ُبرى تپىتى سۇ يىگىلىگى تورابى قۇرىلعالارنىا جانە جىياڭدۇ سۇ يىگىلىگى تورابى كورمە ساراينىا سۇبەيىپ، مەملە- كەت جاعدايى جانە سۇ جاعدايى تارىبە- سىن بەلسەنە ورىستەتىپ، كادىرلار مەن بۇقارانى، اسىرەسە، جاستار مەن ورەن- دەردى سۇ بايلىغىن ۇنەمدەۋ، سۇ ەكولوگىياسىن قورعاۋدىڭ ىدەپيالىق تا- نىمى مەن ارەكەت ساناللىغىن كۇ- شەيتۇگە جەتەكتەپ، ۇنىدىرىس، تۇرمىس ُتاسىلىنىڭ جاسىل تىپكە قاراي بۇرىلىس جاساۋىن جەدەل ىلگە- رىلەتۇ كەرەك.

دىڭ شۇەشياڭ، لىۋ حى، چىن شي، حى لىفىڭ جانە ورتالىقتىڭ قاتىستى تا- راۋلارىنداعىى جاۋاپتىى جولداستار قىزمەت تەكسەرۇدە بىرگە بولدى.

(باسى 1- بەتتە)

جاڭا جاعداي جاڭا جاۋاپكەرلىشىك ارقا- لاۋدى قاچەت ەتەدى، جاڭا سىكەرلىك كورسەتۇگە ۇندەيدى. اناعۇرلىم اشىق ۇستاۋ شار- ت جاعايدىندا اناعۇرلىم جوعا- رى ساپالى دامۇدى جۇزەگە اسىرۇدا پۇدۇڭنىڭ بورىشى داڭقتى، جاۋاپكەرلىشد- ىگى اۋىر. باس شۇجى شي جىنپىڭ بىلاي دەپ ترەڭ اتاپ كورسەتتى: ” جاڭا سا- پاردا ُبىز پۇدۇڭنىڭ جاڭا تارىخىي ورنى مەن بورىشىن جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇ سىترانەگىياسىنىڭ جالبى جاعدايى، دۇنيە جۇزىنىدە 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىس سىنىدى ەكى كەلەلى جاعداي اياسىنا قويىپ جوسپارلاۋىمىز، ەل شىش- ەدەگى ۇلكەن اينالىمدى نەگىزگى تۇلعا ەنەتىن، ەل ُمىشى، خالىقارا سىنىدى قوس اينالىم ُبىرمىن – ُبرىى جەبەيتىن جاڭا دامۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ اياسىنا قويىپ ويلاستىرۇىمىز جانە جوسپارلاۋىمىز، وز- گەرىستى ُدال تانۇىمىز، وزگەرىسكە ىلمىي توتەپ بەرۇىمىز، درىقتىلىقپەن وز- گەرىسكە ۇمتىلۇىمىز، داعىدارس نىشىندە نىغايلى وراي جەتىلدىرۇىمىز، وزگەرىس ىشىندە جاڭا جاعداي اشۇىمىز كەرەك.“

پۇدۇڭ كەلەلى جاعايدىدى تىياناق ەتىپ، جاڭا دامۇ كەزەڭىن ىلمىي يگەرىپ، جاڭا دامۇ ۇستانىمەن باتلى دايەكتىلەندىرىپ،

جاڭا دامۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇعا قىزمەت ەتەپ، ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرلەشۇ

قىزمەت جالبى ارناسىنا تاباندى بولپ، ەڭ اۋىر جۇكتى جۇرەكتىلىكپەن ارقالاپ،

ەڭ ماشاققاتى تۇيىندەردى شەشىپ، پارتيا مەن خالىقتىڭ تىلەگىن جانە ماڭغىزدى تاپ-

سىرماسىن ورنىداۋ كەرەك.

جاڭالىق اشۇ قوزغالتقىشىن بار كۇشپەن كۇشەيتىپ، ُوز كۇشنىە سۇبەىىپ جاڭالىق

اشۇدىڭ جاڭا بېيگىن قالىپتاستىرۇ؛ رەفور- مانىڭ جۇبەلى جىنناقتالۇىن كۇشەيتىپ،

قۇرىلىسىن ۇزدىكىسىز ىلگەرىلەتسە، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ جاڭا قوزعاۋشى

كۇشنى جاندىاندىرۇ؛ جوعارى دەڭگەيدە، تۇزىمىدىك تىپتە ەسىك اشۇدى ىشكەرلىي

ىلگەرلەتەپ، خالىقارالىق سەلبەستىك پەن باسەكەدەگى جاڭا باسىمدىقتى كوپەيتىپ

اشۇ؛ الەمدىك بايلىقتاردى جايغاستىرۇ قا- بىلىەتىن نىعايتىپ، جاڭا دامۇ ارناسىن قۇرۇعا قىزمەت ەتەۋ؛ قالانىى جونگە

سالۇدى وسىزاماندىاندىرۇ دەڭگەيىن جوعا- رىلاتىپ، خالىق قىلالسىن قۇرۇدىڭ جاڭا بەينە-

سىن اشۇ كەرەك. باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ پۇدۇڭ جوينىدە ورتاعا قويىغان وسى 5 جاقتاعى

كەلەلى مىنەەتتەر مەن نىسانا – ئالاپتارى ەكى كەلەلى جاعايدىدى ُبىر تۇتاس جوسپىارلاپ،

ەلىمىزدىڭ دامۇداعى ُسىس جۇزىندىگىن تىياناق ەتىپ شىعارعان سىترانەگىيالىق تول-

عانسىى جانە جوباسى. ُسىوز جوق، مىنا- نى ترەڭ تانىپ جەتۇ كەرەك؛ ەلىمىز-

دىڭ ەكونومىيىالىق، قوعامدىق دامۇى ىلمىپ – تەحنىيكالىق شەشۇ جوبالارىن وڭ-

كەندەگى ارقانداي كەزدەگىدەن اناعۇر- لم ەندەدى، جاڭالىق اشۇ سىنىدى ُبىرىنشى قوزعاۋشى كۇشتى كۇشەيتۇدى

اناعۇرلىم قاچەت ەتەدى؛ ەلىمىزدىڭ جاڭا دامۇ ساتسىنا اقدام تاستاۋىنا ىلەسە، رە-

فورمانى جاپايى تەرەڭدەتۇ ارقىلى قوز- عاۋشى كۇش ۇستەپ، سەرىپلىس جاساۋ-

عا ۇمتىلىپ، نازاردى نەگىزدىك جانە ەلەۋلى جەتەكتەتۇ رولىنا ىە رەفورما شا-

رارلارنىا شوغىرلاندىرىپ، ار جاققتاعى تۇزىمەدەردىڭ اناعۇرلىم كەمەلىنە

كەلۇىن، اناعۇرلىم تۇلعالالاتۇىن ىلگەرد- لەتۇ قاچەت؛ سىرتقا ەسىك اشۇ ەلىمىز-

دىڭ نەگىزگى مەملەكەت ساپاساتى، ار- قانداي ۇاقتىتا دا اۋىتقۇعا بولمايدى،

ەسىكتى ايقارا اشىپ، ارقايسى ەلدەر- دىڭ جۇڭگونىڭ دامۇ ورايىنىن بەرگە

يىگىلىكتەنۇىن قارسى لىىپ، الەمدىك ەكونومىيكانى جونگە سالۇعا بەلسەنە ات

سالسىۇ كەرەك؛ جاڭا دامۇ ارناسىن جەدەل قالىپتاستىرۇدا ەل ُمىشى، خالىقارا

ەكى بازاردى، ەكى ُنۇرلى بايلىقتى ُتپىتى جاقسى ُبىر تۇتاس جوسپىارلاپ،

بايلىقتاردى جايغاستىرۇ قابىلەتىن نىعاي- تىپ، قارىچى، ىنفورماتىيا، تەحنىيكا، دا-

رىندى، زات سىياقتى فاكىتورلاردى جايد- عاستىرۇدىڭ الەمدىك قىيالىن جوعارىلاتۇ

كەرەك؛ قالار — ادامدار شوغىرلى تۇرمىس كەشىرەتىن جەر، قالار قۇرىلد-

ىسى، ُسىوز جوق، خالىقتىڭ جاپىلى قونىس-

تانۇىن، الاڭسىز تۇرۇىن ماڭداي الدى ورنىعا قويىپ، ەڭ جاقسى بايلىقتى حا- لىققا قالىدرۇى كەرەك. جاڭا باستامادا تۇرعان پۇدۇڭ جالبىاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندىانعان مەملەكەت قۇرۇ جاڭا ساپارىندا ۇدەرە العا باسىپ، اناعۇرلىم ترەڭ قانپارلى رەفورمانى، اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدە ەسىك اشۇدى ىلگە- رىلەتىپ، جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزا- ماندىانغان مەملەكەت قۇرۇ كۇرەس ىمە- ساناسىن جۇزەگە اسرۇعا، جۇڭخۇا ۇلتىد- نىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىنىدى جۇڭگو ار- مانىن جۇزەگە اسىرۇعا تىلدا اناعۇرلىم زور ۇلەس قوسۇ كەرەك.

دۇنيە جۇزىنە جۇڭگو ۇستانىمەن،

جۇڭگو رۇخىن، جۇڭگو جولىن اناعۇرلىم

ويداعىداي كورسەتۇدە پۇدۇڭ ۇلكەن ىس-